

blandt andet ogsaa i Byernes Favør, der havde han været fraværende, i hvert Fald i Aanden, ikke deltaget i Debatten, ikke fulgt os i vore Afstemninger. Mod Slutningen, en Postdag for sent, kom det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds og gjorde sine uforgribelige — ikke ubegribelige — Meninger gældende. Saaledes gaar det ogsaa her med Retsreformen.

Hvad der undrer mig, er ikke saa meget, at det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds 10 Minutter for sent kom med sine Meninger, men det er, at hans Ordfører fremsatte en lignende Mening i Gaar, idet han — og dertil sluttede jo nu det ærede Medlem sig — anbefalede Højre at stemme mod Retsreformen, naar den nu overgaar til Landstinget. Dette undrer mig i høj Grad, og jeg tror, det undrer mange Medlemmer i denne Sal, og jeg synes med Rette, thi det er jo fuldstændig i Strid med Højres tidligere Holdning i denne Sag her i Salen. Jeg vidste ikke andet, end at Højre var en ivrig Tilhænger af Retsreformen og vel at mærke Retsreformen, som vi have kendt den gennem mange Aar, i det væsentlige, som de tre Retskommissioner have lagt Grundlaget til Rette. Det har været et Programpunkt ved Vælgermøderne. Jeg har aldrig vidst, at Højres Medlemmer have modsat sig denne Sag. Tværtimod, overalt hvor jeg har truffet Højremænd paa Valgtribunerne som Modkandidater, ikke blot i mine egne Kredse, men ogsaa i andre Kredse, har jeg hørt Højre forsikre, at de vare ivrige Tilhængere af en Retsreform, og af Retsreformen, netop som Grundlaget nu er tilvejebragt gennem et halvthundredaarigt Arbejde. Og i Fjor stod endnu hele Højre paa det Standpunkt. I Fjor da det daværende ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds, Herredsfoged Nanke fra Korsør, var Højres Ordfører, sluttede Højre sig ved denne Repræsentant til Flertallet, saaledes at da Retsreformen den 18. December 1902 blev oversendt til Landstinget, blev den i alt væsentligt netop i denne Form, hvori den foreligger — nu er der ganske vist gjort nogle Indrømmelser til Landstinget, altsaa i en Form, der endnu mere var Folketingets end den, der nu om lidt vil foreligge til Afstemning — vedtaget enstemmig

med 102 Stemmer, altsaa Højre stemte for. Det er noget forbavsende at se Højre modsætte sig Sagen nu i sidste Øjeblik, da Sagen om en Uges Tid maaske skal i Fællesudvalg, da vi endelig skulle til at faa denne Sag ud i Livét, da vi endelig skulle træffe den afgørende Beslutning.

Det varsler ganske vist ikke godt for et Resultat af Forhandlingerne i Fællesudvalget. Men det har for øvrigt meget heldigt vist Offentligheden, hvem der i saa Fald har en betydelig Del af Ansvaret derfor, og Offentlighedens Uvillie vil da i første Linie vende sig imod det Parti, som gennem mange Aar sammen med os andre kæmpede for denne Reform, som i alt Fald tilsyneladende gjorde det og ikke mindst gjorde det under Valgkampene, men som nu i sidste Øjeblik, da der endelig efter et halvt Hundrede Aars Arbejde viser sig en Mulighed for et Resultat — thi fjernere ere dog Landstinget og Folketingets Opfattelser ikke fra hinanden, end at der i Fællesudvalget med god Villie fra begge Sider maa være Mulighed for et Resultat — kommer og siger: Vi bryde ud, vi ville ikke have noget med det at gøre, i alt Fald ikke, hvis de Principper skulle bevares, der nu ere de bærende baade ifølge Landstingets og ifølge Folketingets Forslag, blandt andet Nævningeinstitutionen, som Grundloven byder, og uden hvis Gennemførelse ingen Retsreform er mulig — derom maa alle tænkende Mennesker være enige. Det har sin store Interesse, og for saa vidt er jeg det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds meget taknemmelig for den Tale, han nu holdt.

Det ærede Medlem skildrede de forskellige Generationer, hvorledes Stemninger og Opfattelser skiftede, og han gav da, synes jeg, en god Selvkaraktæristik af det Parti og af den Klasse, han tilhører og er Repræsentant for. Det er jo rigtigt nok, at denne Klasse, der i 1848 var en ivrig Tilhænger af de civilisatoriske Ideer, som de efterhaanden i Aarhundreders Løb vare trængte igennem i England og havde bredt sig ud over alle civiliserede Lande, nu, da den er bleven affældig, gammel, magtesløs, fornægter sine Ungdomsideer. Det er jo rigtigt, det var en god Selvkaraktæristik af den Klasse, det ærede Med-